

Paaugstināts slieksnis reprezentatīvajiem automobiļiem un jaunas uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likmes 1/20/23

Vecākā konsultante nodokļu pārvaldības un grāmatvedības nodaļā, PwC Latvija
Santa Klaviņa

Šā gada 27. aprīlī Saeima galīgajā lasījumā apstiprināja grozījumus Uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) likumā. Tie paredz noteikt augstāku reprezentatīvo automobiļu vērtības slieksni – EUR 75 000 līdzšinējo EUR 50 000 vietā bez PVN. Jaunais slieksnis attieksies uz uzņēmumu automašīnām, kas iegādātas pēc 2023. gada 1. jūnija.

Reprezentatīvā automobiļa vērtības noteikšana

UIN likums nosaka, ka pie izdevumiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību, pieskaita izdevumus, kas saistīti ar reprezentatīvu automobili – tā iegādes izdevumus, nomas maksu un ekspluatācijas izdevumus.

Kvalificējot automobili kā reprezentatīvu, tiek vērtēta tā iegādes vērtība un uzskaites vērtība grāmatvedībā visā automobiļa izmantošanas laikā, reprezentatīva automobiļa statusu nosakot atbilstoši lielākajai no vērtībām. Nosakot reprezentatīva automobiļa iegādes vērtību nodokļa aprēķināšanas vajadzībām, ņem vērā arī tam veikto uzlabojumu izmaksas 12 mēnešu periodā pēc automobiļa iegādes (UIN likuma 8. panta devītā daļa).

Reprezentatīva automobiļa statusa noteikšanai, ja vieglo automobili nomā:

- ar izpirkuma tiesībām, tad tā vērtība ir nomas līgumā ar izpirkuma tiesībām norādītā vērtība;
- bez izpirkuma tiesībām, tad automobiļa vērtība, ja tā nav norādīta nomas līgumā, ir automobiļa apdrošināšanas līgumā norādītā vērtība.

Likumprojekta nepieciešamība

Reaģējot uz cenu sadārdzinājumu pasaulē, nevalstisko organizāciju pārstāvji, t.sk. biedrība "Auto asociācija", Latvijas Darba devēju konfederācija, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera un Latvijas Finanšu nozares asociācija, ir lūguši pārskatīt UIN likumā noteikto reprezentatīvā automobiļa vērtības slieksni. UIN likuma grozījumu projekta mērķis ir palielināt UIN likuma 1. panta septiņpadsmitajā daļā noteikto reprezentatīvā automobiļa vērtības slieksni no 50 000 EUR uz 75 000 EUR bez PVN. Savukārt likumprojektā ietvertais UIN likuma pārejas noteikumu 51. punkts paredzēts, lai skaidrotu, ka piedāvātās izmaiņas attiecībā uz reprezentatīvā automobiļa vērtības slieksni (75 000 EUR bez PVN) ir piemērojamas automobiļiem, kas būs iegādāti ar 2023. gada 1. jūniju. Tātad pirms šī datuma iegādātiem vai iznomātiem automobiļiem ir piemērojams šobrīd UIN likumā noteiktais slieksnis – 50 000 EUR (bez PVN).

Fiskālā ietekme uz nodokļu ieņēmumiem

Pieaugot reprezentatīvā auto vērtības slieksnim, pieaugs automobiļu iegādes summas, ko neapliks ar UIN.

Sagaidāms, ka, palielinoties reprezentatīva automobiļa vērtības slieksnim, palielināsies arī transportlīdzekļu skaits un attiecīgi izdevumu apmēri par transportlīdzekļa uzturēšanu, par kuriem varēs atskaitīt priekšnodokli, radot negatīvu fiskālo ietekmi uz PVN ieņēmumiem. Tāpat palielināsies to transportlīdzekļu vidējā vērtība, kam būs pirmreizējā reģistrācija un kas netiks uzskatīti par reprezentatīvu automobili, tātad palielināsies atskaitāmā priekšnodokļa summa par iegādātajiem transportlīdzekļiem, kas arī radīs negatīvu fiskālo ietekmi uz PVN ieņēmumiem. Lai izveidotu kompensējošu mehānismu UIN likumprojekta fiskālajai ietekmei, vienlaikus ir apstiprināti grozījumi Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likumā. Tie nosaka, ka nodokļa likmes uzņēmumu automašīnām turpmāk noteiks, ņemot vērā motora maksimālo jaudu kilovatos (kW), nevis atkarībā no dzinēja motora darba tilpuma, kā tas bija līdz šim. Plānots, ka grozījumos paredzētās uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa (UVTN) likmju izmaiņas kompensēs negatīvo efektu attiecībā uz UIN, kā arī PVN ieņēmumiem un kopsummā radīs pozitīvu fiskālo efektu.

Jaunās UVTN likmes

UVTN likmes pēc motora maksimālās jaudas noteiks tiem automobiļiem, kuri pirmo reizi ir reģistrēti pēc 2009. gada 1. janvāra un kuriem transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā ir informācija tā motora maksimālo jaudu, šādā apmērā:

1. līdz 110 kW - 33 EUR mēnesī;
2. no 111 kW līdz 130 kW - 0,3 EUR par katru kW mēnesī;
3. no 131 kW līdz 150 kW - 0,35 EUR par katru kW mēnesī;
4. no 151 kW līdz 200 kW - 0,5 EUR par katru kW mēnesī;
5. virs 200 kW - 0,7 EUR par katru kW mēnesī.

Pārskatīta arī likme uzņēmumu elektromobiļiem – turpmāk tā būs 15 EUR mēnesī līdzšinējo 10 EUR vietā. Ārēji lādējamām hibrīdautomašīnām turpmāk noteikta 25 EUR likme. Pārējiem automobiļiem noteikta likme 60 EUR mēnesī līdzšinējo 49 EUR vietā.